

Kitap hikâyesi

MERVE KOCA *

Kütüphanenin daracık koridorlarında, duvardan duvara rafları arasında dolaşırken kitaplardan her birinin, "Beni al! Beni al!" diye çığlık attığını duyarım. Her birini alamam tabii ama rastgele bir tanesini (*aslında rastgele değildir, illa kapıldığım bir cazibesi vardır*) elime alıp onu sevindirdiğim olur. Hani karaya vuran denizyıldızlarını geri suya atıyormuş da "binlercesi var, ne fark edecek 1-2 tanesini kurtarmakla" demişler de "onun için fark etti" diye cevap vermiş ya, o hesap. İşte o kitap için o an duyulmuş olmak fark eder, bilirim.

Sonra gözüm kitabın son sayfasına ilişir. Arka kapağının iç tarafına. Bir halk kütüphanesinde

olduğumuzu hatırlatırcasına, kitapların arka kapakları içinde hâlâ bir küçük cep, cepte de kitabın iade tarihinin yazıldığı küçük kartlar bulunur. İşte ben buna dikkat kesilip bakarım en son ne zaman alınmış diye. Üstünden birkaç yıl geçmişse, o birkaç yılın hasretine son vermiş gibi hissederim kendimi. "Yettim!" derim ona. Bazı kitaplar olur, tertemizdir o kart. Bembeyaz, pırl pırl. Tabula rasa. Bu ne demektir bilir misiniz? Kitabın sahibinin yıllar önce kütüphaneye bağışladığı o kitap, o günden bugüne kimseye yar olmamış demektir. Küsmüş müdür ilk sahibine? Yerine kimseyi koyamamış mıdır? Sanmam. Aksine, kimse onu eline almadı diye yıllar yılı güvenmektedir bize. Kitaplar bizim için yaşarlar. Kitaplar kadar bizim için yaşayan kimse olmayabilir. (*Oyuncaklar?*)

Bu tabula rasa kitaplardan bazıları satın alınmadır. Alındığı tarih de olur bazen içinde. Piyasaya çıkmış, getirmiş sunmuşlar kullanımımıza. Hey yavrum, kadere bak; bir raftan başka rafa. Sanki insan için değil de raf için üretilmiş. Raflarda ömür çürüten -veya sayfa sarartan- bir kitaptır o. Sonraki aşama kader anı gibi, dönüm noktası gibi, kişilik turnusolü gibi bir şeydir. Çok okunmuş (*esasen "okunmuş" mu bilemeyiz ama çok alınmış*), iade tarihi kartına mühür üstüne mühür yemiş

kitaplara mı rağbet edeceğiz yoksa ilk vurulan tarihin arkasındaki isimsiz kahraman mı olmak istiyoruz? Çok kişinin parmak izlerini sürüyüp kendi izimizi bir ayrıcalık gibi bırakmak mı daha kolay, bakır bir kitaba elini süren ilk insan olmanın ayrıcalığıyla yetinmek mi? Peki, hasretine vuslat olacağımızı sanan, gözümüzün içine içine bakan o kitabı aldığımız rafa geri mi bırakacağız, göğsümüze bastırıp kütüphaneci abinin bankosuna mı yürüyeceğiz? Nedenini bile anlamadığımız bir cazibeyle elimizde bulduğumuz kitaba ekstra saatlerimizi vermeye razı olmayıp başkalarına mı şans vereceğiz, ona şimdiye kadar hiç kimselerin keşfetmediği bir hazineyi tutar gibi kıymet mi vereceğiz?

Hangisini yapsam gözüm arkada kalır. Birini almak demek, yüzlercesini gözü yaşlı arkada bırakmak demek. Onlara da bir gün sıra geleceğini bile düşünsem, buna ömrümün vefa etmeyeceğini yani aslında sıra falan gelmeyeceğini bilirim. Karar vermişliğim ve sevilen -ve seven- bir şeye kavuşmuşluğun mutluluk hissi, beklentileri boşa çıkarmışlığın, çığlıklara kulak tıkamışlığın acı hissiyle beraber gelir. Her tercih bir vazgeçıştır.

İbn Haldun Üniversitesi Diller Okulunda Okutman.